

Владимир Периклиев
Институт по математика и информатика
Българска академия на науките
София, България

СИНОНИМИЯ И СЕМАНТИЧНА ПРОМЯНА

(Резюме)

Когато два синонима имат общо значение плюс тяхното основно значение, те се наричат „семантично паралелни“. Семантичният паралелизъм между синоними отдавна е забелязан в лингвистиката, но адекватното обяснение на явлениято все още е отворен въпрос. Традиционният възглед приписва синонимния паралелизъм на действието на аналогия (или „синонимно привличане“), при която, когато единият от синонимите придобие ново значение, другият развива същото значение по аналогия. В противоположност на този възглед, възприетият възглед в когнитивното и прагматично направление в лексическата семантика, който е и доминантен в съвременната лингвистика, разглежда резултантния паралелизъм като независими семантични развития на всеки синоним поотделно и така просто като страничен ефект на тези процеси. В статията разглеждам някои примери на синонимен паралелизъм от българския жаргон и разграничавам няколко големи класове случаи, в които вероятното обяснение на явлениято е действието на аналогия. Изводът, до който води нашето разглеждане, подкрепя по-скоро традиционния възглед към явлениято, отколкото съвременното виждане на проблема.

Ключови думи: семантична промяна, синонимно привличане, синонимия и структурна семантика

✉ Владимир Периклиев
peri@math.bas.bg